

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

<https://christipedia.miraheze.org/wiki/Orthodox>

Orthodox (van Gr. *orthos* = recht, *doxa* = mening, heerlijkheid) is letterlijk rechtgelovig, rechtzinnig in het geloof, in de leer, het ware geloof of de juiste leer behoudend. Het woord 'orthodox' of 'rechtzinnig' wordt toegepast op de richting in een godsdienst of ideologie die zich meer of minder streng aan de oorspronkelijke basistekst en/of officiële leer en voorschriften houdt. Ultra-orthodox is de strenge, nauwkeurige en conservatieve variant van orthodox.

Het woord 'orthodox' wordt zowel voor christenen als voor niet-christenen gebruikt. In objectieve zin is rechtzinnigheid van christenen de overeenstemming van hun geloofsovertuiging met de Bijbel (Gods Woord), en eventueel met de vertolking/uitwerking van de leer van de Bijbel in een kerkelijk aanvaard belijdenisgeschrift. In subjectieve zin is rechtzinnigheid van christenen: in overeenstemming willen blijven met de Heilige Schrift en/of daarop gebaseerde aanvaarde belijdenisgeschriften.

In 2011 was de helft van de leden van de [Protestantse Kerk in Nederland](#) orthodox-christelijk, te onderscheiden in drie hoofdgroepen: confessionelen, gereformeerde bonders en evangelischen.

Een opziener in de gemeente van Christus moet rechtzinnig zijn, in bijbelse termen gezegd: gezond in het geloof en spreken wat de gezonde leer past, terwijl hij Gods Woord bewaart.

Tit 1:9 vasthoudend aan het naar de leer betrouwbare woord, opdat hij in staat is zowel met de gezonde leer te vermanen als de tegensprekers te weerleggen.

Tit 1:10 Want er zijn vele en weerspannige zwetsers en bedriegers, vooral zij die uit de besnijdenis zijn.

Tit 1:11 Men moet hun de mond stoppen, daar zij hele huizen omkeren, door te leren wat niet behoort ter wille van schandelijke winst.

Tit 1:12 Iemand van hen, hun eigen profeet, heeft gezegd: Kretenzen zijn altijd leugenaars, kwade beesten, luie buiken.

Tit 1:13 Dit getuigenis is waar. Stel hen daarom scherp aan de kaak, opdat zij gezond zijn in het geloof

Tit 1:14 en zich niet afgeven met joodse fabels en geboden van mensen die zich van de waarheid afwenden.

Tit 1:15 Voor de reinen is alles rein, maar voor de besmetten en ongelovigen is niets rein, maar zowel hun verstand als hun geweten is besmet.

Tit 1:16 Zij belijden God te kennen, maar zij verloochenen Hem met de werken, daar zij verfoeilijk en ongehoorzaam zijn en voor alle goed werk ongeschikt.

Tit 2:1 Maar jij, spreek wat de gezonde leer past:

(...)

Tit 2:8 een gezond, onaanvechtbaar woord, opdat de tegenstander beschaamd wordt, daar hij niets kwaads van ons te zeggen heeft.

(TELOS)

1Ti 6:3 Als iemand een andere leer brengt en zich niet voegt naar de gezonde woorden van onze Heer Jezus Christus en de leer die overeenkomstig de godsvrucht is,

(TELOS)

Joh 8:51 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als iemand mijn woord bewaart, zal hij de dood geenszins aanschouwen tot in

eeuwigheid.

(TELOS)

Opb 3:8 Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, die niemand kan sluiten; want u hebt kleine kracht en hebt mijn woord bewaard en mijn naam niet verloochend.

(TELOS)

Orthodoxie betekent (1) orthodox-zijn, of (2) de verzameling van orthodoxe mensen, bijv. ‘de orthodoxie in de Protestantse kerk in Nederland’.

Het **tegendeel** van orthodox (rechtzinnig) in de christenheid is ‘vrijzinnig’ of ‘modern’ of ‘liberaal’ (Eng. liberal).

‘Orthodox’ in ‘**Oosters-orthodoxe**’ kerk heeft een andere betekenis dan ‘rechtzinnig’. De grote scheuring van de christelijke kerk in 1054, tussen het oostelijke en het westelijke deel van de christenheid in het vroegere Romeinse Rijk, leidde tot het ontstaan van de Oosters-orthodoxe kerk en de Rooms-katholieke kerk. De Oosters-orthodoxe Kerk, ook orthodoxe Kerk genoemd, ziet zichzelf als voortzetting van de ene, heilige, katholieke en apostolische Kerk, maar legt de nadruk, niet op de rechte leer, maar op de rechte (juiste) aanbidding. Eerst komt de aanbidding, vervolgens de leer en de tucht.

Het woord ‘orthodox’ wordt ook gebezigd van **niet-christenen**. Een orthodoxe marxist (Kautsky, Rosa Luxemburg) bijvoorbeeld houdt vast aan de leer van Karl Marx en de systematische uitwerking ervan. Een orthodoxe moslim verwerpt de gedachte (van de moslimsekte Ahmadiyya) dat Mohammed niet de laatste profeet is. Een ultra-orthodoxe Jood is strenger, nauwlettender en conservatiever dan een gewone orthodoxe Jood.